

Latweefchu Uwises.

Ur augstas Geweschanas = Rummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 15. Zettortdeenâ tanni 12tâ April 1823.

N o R i h g e s.

Muhsu Daugawâ leddus fahke eet tanni 23schâ Merz. 24tâ Merz waffarâ pulkstin 10, leddus gabbali weens us ohtru usgrusdamees, falausija to leddu kas wehl zeets pee pilfata stahweja, un apstahjehs, bet jebfchu tas brihds tikkai ihfs bija, tatschu uhdens par gnahm pehdahm augstaki fahpe. Tai 25tâ Merz agri no rihteem leddus atkal papreeksch us ohtru pussi un pehzaki arri us muhsu pussi fahke eet, un tullit uhdens pluhdi arri masaki tappe un faplatte. Pee Daugawas bulhverkeem dascha skahde gan notikkusi, un semne us weenu weetu 4 affis un us ohtru 6 affis no straumes aiskrauta, tatschu no leelahm nelaimem ne fo wairs ne dsird, un muhsu pluhdu laiks zaur **Deewa** schehligu paligu labbi pahrgahjis.

* Kurfischôs, tanni 20tâ Merz.

Wehl mehš schinni jaunâ gaddâ 3 mehneschus ne effam nodsihwojuschi, bet jau 3 zaur ugguni zehluschas nelaimes muhs isbaidijuschas. Bez = Swahrdes meschu = fargš Greinis bija tas pirmais, kurra istaba, ar wissu sawu nabbadsibu pelnôs palikke. Muhsu meschâ dauds lauzineeki no tablenes atbraufuschi malku zehrt, un tadeht kohrteli usnemim pee mescha = farga, jo meschâ frohgi naw. 50 — 60 zilweki tahdâ masâ istabinâ waffarôs un zauru nakti ar skallahm ween dsihwo.

Linni, pakuli, salmi katrâ faktinâ atrohnamî, tikpatt kâ zilweku neapdohmiba un ap-lama buhschana. Woi tad ta naw Deewa schehlastiba, ka wehl wairak no skahdes ne dsirscham.

Za ohtra nelaimé zaur ugguni notikke Strikkes zeenigam Rungam, kam laidars

aishgahje ar 200 lohpeem. Kamehr schis laidars stahweja, (jau ohtra reise ka nodedsis, to brihdi tas notikke paschâ waffaras laikâ), tad wehl ne weens zilweks ar fwezzi ne bija eegahjis lohpus kohpt, jo tas zeeti irr aishleegts.

Tai nelaimes deenai papreeksch 90 wesini feena bija eewesii. Waffarôs patlabban kad meitas grihb eet lohpus apraudsiht, leesmas jau schaujahs no jumta, un kaut ir glahbeji peeskrehje, no gohwju lohpeem ne kas ne warreja glahbts tapt. Kâ tas ugguns zehlees? Zits tâ, zits atkal zittadi dohma; bet taifnu sinu lihds schim ne weens wehl naw warrejis doht. (Zegahjuschâ ruddeni, paschâ fullamâ laikâ tanni paschâ muischâ itt jauna rija no-degge ar dauds labbibu.)

Uiswinnâ neddelâ nodgege divi Kurfischu fainneeki abbi Mahli, kurru mahjas tuwu klast weena pee ohtras bija. Weens no scheem fainneekem sawu jumtu paschâ rohweš weetâ ruddeni ne bija zeeti jummis, bet tikkai ar garkuhlehm apfrahwis. Pawaffaras wehjsch tohs nu saufus un weeglus kuhlus bija zillajis, un paschâ deenas widdi, kad krahfnis eekurts tappe, kahda dsirkstele wahjâ jumtâ eeskrehjusi, istabu, flehti, laidaru eedebfina un isstaiga ar ugguns pehdahm weenâ stundê zaur abbahm mahjahm, un pamett katram fainneekam wairak nè kâ riju un pirtu. Ir no lohpineem zitti sadegge, bet no zittahm leedahm mas fo warreja glahbt; tâ ka taggad divi zittahrt pahrtikkuschî fainneeki ar saweem kalpeem un puischcem weenâ stundâ nabbagu kahrtâ pahrwehrtiti tappuschî. — Deews fargi! —

Pauffler.

No Kursemmes, 14fa istschana.
Zettortais pilfats fo schè peemmesum irr
Nisputte.

Ittin wezzàs grahmatàs lassa, ka jau teem
paganeem zeeta pils Azeput wahrda bijust,
schi pils ar karru tappe uswinneta un fade-
dsinata. Leekahs gan ka ne fur zittur, ka us
to kalnu, fur taggad Klosters-muischu reds,
stahwejust. Winna's weeta preeksch 574 gad-
deem muhreta pils tappe uszelta, un kad ap-
paksch pils masa fahdsche zehlahs, tad tas
Kursemmes Biskappis Atte, kas tai brihdi
wiffu Piltene's aprinki pahrwaldija, preeksch
445 gaddeem teem fahdsches eedsihwotajeem
semmes eeschinkoja un pilfata un birgeru tee-
fas. Zittahrt Nisputte dauds leelaka un bran-
gaka bijust ne ka taggad irr, to parahda wehl
trahsmattes un wezzi muhri wissapfahrt.
Pilsats stahw jauka widda pee Tebberes uppes.
2 leelas un 5 masas eelas. Namnu pa-
wiffam 76, no kurreem 16 muhreti. I Tee-
fas-nams, I Rahtuhse, I kirspehles Basniza,
I Rattoflu luhgschanas-nams, I Juhdu
fkhle, I nabbagu-un I fkhles-nams.
Eedsihwotaju pahri par 1000 (no wihrischu
fahrta's 590) kurru starpa dauds schihdi.
Preekschlaika schè ta Piltene's Landrahtu fungu
Teefa bija, taggad I Wirspilskunga-, I Pils-
kunga-un I Aprinka-teefa Nisputte tohp turre-
tas. Ta semme, kas pee Nispottes peederr,
irr 3½ werstes garra bet warren schaura.

36 werstes no Nispottes stahw

Kuldiga.

Jau preeksch 574 gaddeem muhreta pils, fo
papreeksch Kuldigu, tad Jesus pilli, tad atkal
Kuldigu nosauze, schè tappe usmuhreta. Pee
schih's pils jau labs meestinsch bij zehlees, ka-
mehr preeksch 285 gaddeem pilfata teefas eedab-
bija. Kursemmes pirno Leelungu laikòs Kul-
diga bija tas leelaf's pilfats Kursemmè. Ta
pirna Leelunga Gattarta dehl's Wiffums schè
mitte, un winna wezzakais brahlis Priddrikis
attal Zelgawà; un tas brangs Leelungs Jeh-
kabs, Willuma dehl's, Kuldigà irr dsunnis.

Pilsats stahw us Wentes augstu kraflu; nam-
mu irr 205, no kurreem 18 muhreti, celu 10,
gan drihs wiffas bruggetas. I Luttera un
I Rattoflu Basniza, I Juhdu Sinagoge, I Tee-
fas-nams, I Rahtuhse, 2 fkhles-un 2 nab-
bagu-nammi, 2 apteekes, 2 fudmallas. Eedsih-
wotaju pawiffam 2338. Wiffa semme, kas pee
Kuldigas peederr, irr 8 werstes garra un I
lihds 2 werstehin platta. Par seemu dauds
Muischneeki Kuldigà dsihwo un pilfatneekem
zaur to daschi pelni. Appaksch to weetu, fur
preekschlaika pils stahweja, Wentes rumbe irr,
no kurras jau tappe istsch's Nr. 15. 1822.

(Turplikam wairaf.)

Eeksch Bahzu Uwischem lassa, kad weens
semneek's, kas weenam pee nejaukas flimmibas
nosprahguschu lohpan ahdu nowilzis, to dar-
roht rohtà effoht eegreesees, un pehzaki winnam
elkons un wiffa meefa uspempufi; beidscht
effoht ahraprahtigs tappis un nomirris, winna
schwageris, kas to mirronu wehl palihdschis
paglabbaht, arri to paschu flimmibu dabbujis
un nomirris.

Teefas fluddinafchanas.

Kad pehz augstas pawehleschanas jau wis-
seem Pagastu-teesu-lohzeekem un pagasta-
preekschneekem Kursemmè tahs sihmes, kas
winnu teefas-ammatu parahda, isdallitas irr,
tad no tahs augsti eezeltas Geweschanas-Kum-
missiones-Kanzeleijes scheitan tohp sinnamu dar-
rihts, ka to lintu (banti) pee kurras winnas
sihmes irr janesh, turplikam pee to kohpmanu
Jakob Leonhard Ruppfer, Zelgawà, warrehs
dabbuht. Zelgawà, tami 26ta Merz 1823. (3)

W. Diederichs,

Augstas Geweschanas-Kummissiones
Sikhehrs.

Us pawehleschanu tahs Keiserik's
Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffu Kreewu
Walsts re., no Krohna Behrses-muischas pa-

gasta = teefas wiffi parradudeweji ta Kreies-
muischas fainneeka Laukein, par kurra mantu
us muischas = waldischanas melleschanu kon-
kurse irr likta, zaur scho tohp aizinati, lai
tee pee saudeschanas fawu teefu dñvju meh-
neschu starpâ, tas irr, lihds 4tai Juhni deenai
schi gadda, kas par to weenigu un is-
slehgschanas terminu irr nolikta, ar fawahm
prassischannahm un winnu parahdischanahm
woi paschi woi zaur weetneekem, fur tas
wehlehts, scheinan peeteizahs un to kas pehz
likkumeem taps nospreests, fagaida. To
buhß wehrâ nemt! Islaists ar pagastas-
teefas appaksch rakstu un sehgeli Krohna Behr-
ses = muischâ tanni 4tâ April 1823.

Waine Ansis, preekschneeks.

G. U. Schwanenberg, teefas skrihweris.

* * *

Us pawehleschanu tahs Keiseristkas
Gohdibas, ta Patwaldineeka wiffu Kreewu
Walsts w., no Krohna Behrses = muischas pa-
gasta = teefas wiffi parradu deweji ta Druckes-
muischas fainneeka Wasdik, par kurra mantu
us muischas = waldischanas melleschanu kon-
kurse irr likta, zaur scho tohp safaukti, lai
tee pee saudeschanas fawu teefu, dñvju meh-
neschu starpâ, prohti lihds 4tai Juhni deenai
schi gadda, kas tas weenigais un islehg-
schanas termins buhs, ar fawahm prassischa-
nahm un winnu parahdischanahm woi paschi
woi zaur weetneekem fur tas wehlehts, schein
peeteizahs un tab fagaida, kas pehz likku-
meem taps nospreests. Islaists ar pagasta-
teefas appaksch rakstu un sehgeli Krohna Behr-
ses = muischâ tanni 4tâ April 1823.

Waine Ansis, preekschneeks.

G. U. Schwanenberg, teefas skrihweris.

* * *

No Spirgus Pagasta = teefas wiffi tee, kam
fahdas taisnas prassischanas pee teem Spirgu
fainneekem Preedneek Kaspar un Misstrausche
Krisch, kurrus no mahjahm islikte, ne warre-

dami par fainneekem buht, ar scho Teefas
fluddinaschanu un nosaufschanu tohp aizinati,
lai wißwehlaki lihds tai 14tai Mei mehnescha
schi gadda pee schihß Pagasta = teefas teizahs.
Spirgu Pagasta = teefa 26tâ Merz 1823. (1)

Dfirne Jehkob, pagasta = preekschneeks.

Lebbe Zanne, peesehdetais.

J. Bauer, Pagasta = teefas skrihweris.

Zittas fluddinaschanas.

Mannâ nammâ leelâ eelâ Nr. 115., blaß-
kam Horstes kunga namma, irr isdohdama
labba zeeta un raiba no seepju = wahritaja seepe;
pohds makfa sudraba Rubbelu un septin def-
mit kapeikus. Jelgawâ, tai 6tâ deenâ Sullu-
mehnesi 1823. (3)

Joh. Heinn. Schmoelling.

* * *

Us Jahneem 1823 lihds suntz flauzamas
gohwis eeksch Randawas = muischas us naudas
arrenti irr isdohdamas. Pee tahs muischas-
waldischanas plaschaku sinnu par to warr
dabbuht. (3)

* * *

Ufshuppes frohna muischâ us nahkoscheem
Jahneem 50 flauzamas gohwis us arrenti taps
isdohtas. Kam tihß winnas us nohnu dab-
buht, lai teizahs tanni Ufshuppes muischâ. (3)

* * *

Tas Dschuhstes Basnizas = frohgs us Jah-
neem 1823 irr dabbujams. Kam tihß winnu
nemt, tas lai teizahs Dschuhstes frohna mui-
schâ, fur wiffu par scho frohgu warr dabbuht
sinnah. (3)

* * *

Tas Maues = frohgs, kas pee Wirkus = mui-
schas (Henden) peederr, ar laukem un pla-
wahm us Jahneem 1823 us arrenti irr dabbu-
jams. Peenahkamas sunnas par to Wirkus-
muischâ warr dabbuht. (2)

Mahju isbahwaschana.

Zaunas-pils Kirspehlē un Strutteles-muischā 2 mahjas, prohti Limbulu Jurra un Wezz waggares Pehtera irr dabbujamas. Mahju ehkas irr labbas, lauki isdewigi, semme audseliga, arri tas Inventariums irr pilnigs un kā waijaga eefsch sirgeem un lohpeem, wiffa mahju buhschana labba. Tee fainneeki, kam jau brihw irr zittur mahjas usnemt, jeb arri zitti brihw=laudis, kam patikru schihs mahjas dabubht, lai nonahk pee manniū Wilkajes-muischā Zuffunes klachtumā, fur wiffu par schahm mahjahm dabbuhs sunnah. Strutteles-muischā, tanni 26tā Merz 1823.

(2)

Heyne.

S i n n a

no grahmatahm, kas Latweeschu behrneem par labbu, pee Steffenhagen un dehla, Jelgawā, irr dabbujamas:

- 1) Jbfa pamahzischana preefch Koblmeistereem, kas saweem Koblas=behrneem gridd mahzigt, dohmās fo isreb=

Einabt; farakfita no Zaunas=Peebalgas Mahzitata C. E. Napier sky (eefsch Widemmes). Jelgawā 1822. Schi grahmata taggad tittai irr tappušt gattawa un malka ar papihru wahfu 30 kap. fudr.

- 2) Rekinaschanas-pamahzischana zit semneeku=laudim waijaga. Latweeschuem var labbu farakfita no P. W. Wagner, Nerretas= un Zlfe=muifchas draufes Mahzitata. Jelgawā 1821.

Malka ar papihru wahfu 30 kap. fudr.

- 3) Tee Latweeschu preefchrafftli libds ar weenu pamahzischanu preefch teem Koblmeistereem, kā tee saweem Koblas=behrneem to rotfischanas kunnii weegli un driht warr eerahdht.

Malka eefceeti 1 Rubl. fudr.

eefsch schatteles un us beesahm srihp. 1 Rubl. 35 kap. fudr.

- 4) Zauna Koblas=grahmata no Mylich, Brepohsta ir Nerretas un Zlfses draufdes Mahzitata. Jelgawā 1803.

Malka ar wahfu 45 kap. fudr.

- 5) Mahju wallodas= un wahrdu-grahmata var pirmu eefabfichanu tabdeem Latweeschuem dahwata, kas Wahzu wallodu gridd eemahzitees, un fur abbas wallodas weena prett obtru stahditas. No Schruvilles Prabhwesta A. J. Stender farakfita. Jelgawā 1820.

Malka ar wahfu 50 kap. fudr.

- 6) Latwiffa gadda-grahmata. Pirmals gadda-gahjums no 1797 un obtrais gadda-gahjums no 1798, fur dauf labbas pamahzischanas, jauki stahst un dfeefminas irr atrohnamas.

Katrals gadda-gahjums malka ar papihru wahfu 70 kap. fudr.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirguš us plazzi. Nihgē tanni 9tā April 1823.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 75½ Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohds Kannepu tappe malkahs ar	1	—
5 — Papihru naudas	1	33	1 — linnu labbakas surtes — —	3	50
1 jauns Dahldeis	—	—	1 — — flittakas surtes — —	3	—
1 Puhrs rudsu tappe malkahs ar	1	40	1 — tabaža — —	1	—
1 — kweeschu — —	1	85	1 — dselses — —	—	75
1 — meeschu — —	1	5	1 — sweesta — —	1	75
1 — meeschu=putrainu — —	1	60	1 muzza silku, preefchu muzzā — —	5	75
1 — ausu — —	—	85	1 — — wihfchnu muzzā — —	6	—
1 — kweeschu=miltu — —	2	75	1 — farkanas fahls — —	7	—
1 — bihdeletu rudsu=miltu — —	2	—	1 — rupjas leddainas fahls — —	5	75
1 — rupju rudsu=miltu — —	1	35	1 — rupjas baltas fahls — —	4	10
1 — firnu — —	1	50	1 — smalkas fahls — —	4	75
1 — linnu=sehklas — —	3	—	50 Grafchi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un		
1 — Kannepu=sehklas — —	2	—	Warra nauda stahw ar papihres naudū weenā		
1 — fimmenu — —	3	50	malkā.		

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censur.
No. 161.